

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet tot wijziging van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, wat betreft de versterking van de garanties voor de uitvoering en financiering van de wettelijke saneringsplicht
- Principiële goedkeuring

Samenvatting

Het voorontwerp van decreet wijzigt het Bodemdecreet van 27 oktober 2006 met het oog op een verdere versterking van de borging van de uitvoering en financiering van de wettelijke saneringsplicht.

Het voorziet daartoe in twee gerichte maatregelen. Ten eerste kan de Vlaamse Regering de moederverenootschap van een saneringsplichtige dochterverenootschap als mede-saneringsplichtige aanduiden bij grootschalige ernstige bodemverontreiniging als er duidelijke aanwijzingen zijn van ontoereikende financiële draagkracht van de dochterverenootschap. Ten tweede krijgt OVAM de bevoegdheid om de verplichting tot het stellen van een financiële zekerheid desnoods af te dwingen via een uitvoerbaar dwangbevel, met toepassing van verzet, beslagregels, algemeen voorrecht en wettelijke hypotheek.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Omgeving en natuur

INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT: Bodem en ondergrond

Het voorontwerp van decreet sluit aan bij de beleidsnota 2024-2029 Omgeving. Meer specifiek dragen de voorgestelde maatregelen bij tot de realisatie van de strategische doelstelling SD2 "Bodemverontreiniging aanpakken", waaronder de operationele doelstellingen OD2.1 "Een integraal beleid voor bodemverontreiniging" en OD2.2 "Verhoogde responsabilisering" vallen. Ook wordt invulling gegeven aan de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie PFAS-PFOS

(Vlaams Parlement, verslag van 28 maart 2022, 844 (2021-2022)), in het bijzonder de verdere aanscherping van het beginsel de vervuiler-betaalt in het Bodemdecreet.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaande voorontwerp van decreet werd aangepast aan het wetgevingsadvies nr. 2026/115 van 9 april 2026.

Op 13 april 2026 heeft de Inspectie van Financiën een gunstig advies verleend over het voorontwerp van decreet. Voor een bespreking ervan verwijzen we naar punt 3.A. van deze nota.

Het begrotingsakkoord werd op 19 mei 2026 verleend.

Op 22 mei 2026 heeft de Vlaamse Regering haar principiële goedkeuring gegeven aan het voorontwerp van decreet (VR 2026 2205 DOC. 0515/1).

Bij brief van 9 juni 2026 heeft de Minaraad meegedeeld geen advies te geven over het voorontwerp van decreet omdat het gaat om juridisch-technische ingrepen, die zonder meer beogen meer slagkracht te verlenen aan de overheid bij het implementeren van het bodemsaneringsbeleid. Bij brief van 15 juni 2026 meldde de SERV ook geen advies te geven over het voorontwerp van decreet.

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Het voorontwerp van decreet voorziet in een aantal gerichte wijzigingen van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, met als voornaamste doel de borging van de uitvoering en financiering van de wettelijke saneringsplicht nog verder te versterken.

Meer concreet betreft het de volgende wijzigingen van het Bodemdecreet:

- 1) Invoering van de mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om de moedervernootschap (of haar rechtsopvolger(s)) van een saneringsplichtige dochtervernootschap als mede-saneringsplichtige aan te duiden, onder de volgende twee cumulatieve voorwaarden:
 - Grootschalige ernstige bodemverontreiniging, en
 - Duidelijke aanwijzingen dat de dochtervernootschap niet over voldoende middelen beschikt om sanering en eventuele nazorg uit te voeren.
- 2) Invoering van een instrument dat OVAM de bevoegdheid verleent om de verplichting tot het stellen van een financiële zekerheid tot waarborg van de uitvoering van de wettelijke saneringsplicht in voorkomend geval af te dwingen via een uitvoerbaar dwangbevel, met mogelijkheid van verzet, de toepassing van de beslagregels, een algemeen voorrecht op de roerende goederen van de schuldenaar en de mogelijkheid tot vestiging van een wettelijke hypotheek.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Voor de artikelsgewijze inhoudelijke bespreking van het voorontwerp van decreet verwijzen we naar de als bijlage opgenomen memorie van toelichting.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

De voorgestelde maatregelen in het voorontwerp van decreet kunnen mogelijk (positieve) weerslag hebben op de begroting van de Vlaamse overheid. De Inspectie van Financiën (IF) heeft in haar advies van 13 april 2026 erkend dat het onmogelijk is om ex ante in te schatten wat een eventuele impact kan of zal zijn. Verder heeft IF aangegeven dat de wettigheid en de regelmatigheid van de voorgestelde regeling in de memorie van toelichting afdoende onderbouwd lijkt.

Het begrotingsakkoord werd op 19 mei 2026 verleend.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorontwerp van decreet heeft geen directe weerslag op het personeelsbestand en het personeelsbudget van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeel, werkingsuitgaven, ontvangsten, investeringen en schulden van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het voorontwerp van decreet wordt na de tweede principiële goedkeuring voor advies voorgelegd aan de afdeling wetgeving van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering en de indiening in het Vlaams Parlement volgt de parlementaire behandeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande voorontwerp van decreet tot wijziging van het Bodemdecreet van 27 oktober 2006, wat betreft de versterking van de garanties voor de uitvoering en financiering van de wettelijke saneringsplicht, en de bijhorende memorie van toelichting;
- 2° de Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw te gelasten over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de afdeling wetgeving van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wet op de Raad van State.

De Vlaamse minister van Omgeving en Landbouw

Jo BROUNS

Bijlagen:

- Voorontwerp van decreet;
- Memorie van toelichting;
- Brief van 9 juni 2026 van de Minaraad.
- Brief van 15 juni 2026 van de SERV